

222

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

H
06
C
33

SLARASSENPROEVEN- 2e BEOORDELING ONDER GLAS
IN DE WINTERTEELT 1972-1973

door

H. van Esch

Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas - Naaldwijk

en

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groente- en
Fruিতেelt onder Glas te Naaldwijk.

W. Koopmans

Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen - Wageningen

CRG

COMMISSIE VOOR DE SAMENSTELLING VAN DE RASSENLIJST VOOR GROENTEGEWASSEN -
WAGENINGEN

RAPPORT 28

JULI 1973

2245748 - ommees

R
06
C
33

062-16
Stambalk no. 5972
- 2 -

SLARASSENPROEVEN- 2e BEOORDELING ONDER GLAS
IN DE WINTERTEELT 1972-1973

Inhoud	blz.
1. Samenvatting	3
2. Inleiding en opgenomen rassen	3
3. Teeltomstandigheden	4
4. Resultaten	4
5. Bespreking van de rassen	10

Meer exemplaren van dit rapport zijn verkrijgbaar bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16, Wageningen en bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk.

1. Samenvatting

In een slarassenproef- 2e beoordeling in de winterteelt 1972-1973 werden 3 rassen in 11 proeven - met in totaal 22 herhalingen - op hun gebruikswaarde onderzocht. Een goede beoordeling kregen Deci-Minor en Sonata. Redelijk voldeed Jar (Marty). Voor gebieden waar 't wit problemen geeft, bezit Jar (Marty) de aantrekkelijke eigenschap resistent te zijn tegen de fysio's 1 t/m 4 van *Bremia lactucae*. Jar (Marty) is niet resistent tegen de nog zeldzaam voorkomende 5e fysio.

2. Inleiding

De glasslarassen die in het vorige seizoen in een rassenproef- 1e beoordeling goed hebben voldaan, zijn in een rassenproef- 2e beoordeling nader onderzocht op hun gebruikswaarde. Proefkollekties - waarin deze rassen, alsmede een vergelijkingsras - waren opgenomen, werden ter beschikking gesteld van bedrijfsvoorlichters, tuinbouwstudieclubs en proeftuinen. Van één ras dat waard werd geacht op uitgebreidere schaal te worden onderzocht kon de zaadfirma niet voldoende zaad beschikbaar stellen. Aldus ontstond een proefkollektie van 3 rassen, die vermeld staan in tabel 1.

TABEL 1. - Opgenomen rassen

Ras	Ontvangen van	Zaadkleur	Anthocyaan	Vatbaarheid voor de fysio's van <i>Bremia lactucae</i>				
				1	2	3	4	5
Deci-Minor (vergelijkingsras)	B.V.Rijk Zwaan, De Lier	w	-	v	v	v	v	o
Jar (Marty, voorheen B 289)	B.V. Pannevis, Enkhuizen	w	-	o	o	o	o	v
Sonata (voorheen Nr. 2144)	B.V.Rijk Zwaan, De Lier	w	+	v	v	o	v	

Toelichting: In de kolom "anthocyaan" betekent + dat het ras anthocyaan bevat en daardoor bij koude en/of droogte rood kan verkleuren; - geeft aan dat het ras geen anthocyaan bevat.

3. Teeltomstandigheden

Van 11 proeven met in totaal 22 herhalingen werden volledig ingevulde beoordelingslijsten ontvangen. De teeltomstandigheden staan zeer kort vermeld in tabel 2. In deze tabel zijn de herhalingen in dezelfde volgorde genummerd als waarin ze zijn geoogst. In de overige tabellen wordt deze nummering eveneens gebruikt.

4. Resultaten

Tijdens de teelt zijn de rassen door de proefnemers, volgens een onzerzijds geadviseerd schema, beoordeeld. De geoogste kroppen zijn als regel geteld, gewogen en beoordeeld.

In de tabellen 3, 4, 6 en 7 zijn de beste resultaten per proef/herhaling onderstreept.

Achter de gemiddelde cijfers onderaan deze tabellen is tussen haakjes aangegeven het aantal malen dat een ras (mede) het gunstigste cijfer kreeg. De gegevens, die zich minder goed lenen voor verwerking in een tabel, zijn direkt verwerkt in de rasbeschrijvingen.

TABEL 2. - Proefplaatsen

Herh.no.	Proefnemer	Plaats	Zaaidatum	Oogstdatum	Grondsoort
1- 2	N.F. Verbart	Heerhugowaard	13- 9-72	23-11-72	humusr.zavel
3	B. Bayense	St. Annaland	15- 9-72	19-12-72	zeeklei
4	B. Bayense	St. Annaland	15- 9-72	19-12-72	zeeklei
5- 6	J. Sweep	De Lier	21- 9-72	8- 1-73	klei
7- 8	J. Sweep	De Lier	28- 9-72	11- 1-73	klei
9-10-11	H. Nuyten	Breda	1-10-72	11- 1-73	-
12	B. Bayense	Stavenisse	25- 9-72	17- 1-73	lichte zeeklei
13	B. Bayense	Stavenisse	25- 9-72	17- 1-73	lichte zeeklei
14-15	L.M.v.d.Bosch	Haarsteeg	4-10-72	30- 1-73	zandgrond met veel org.
16-17	Sj. Tolsma	Luttelgeest	11-10-72	7- 2-73	zware zavel
18	B. Bayense	St. Annaland	6-10-72	14- 2-73	lichte zeeklei
19	B. Bayense	St. Annaland	6-10-72	14- 2-73	lichte zeeklei
20	M.G.Rosseboom	Ter Aar	13-10-72	27- 2-73	veengrond
21	H. van Esch	Pr.st.Nldwijk	13-11-72	20- 3-73	zavel
22	H. van Esch	Pr.st.Nldwijk	13-11-72	20- 3-73	zavel

TABEL 2. - Proefplaatsen (vervolg)

Herh.no.	Ontsmetting	Kastype	Verwarming	CO ₂
1- 2	niet	Venlo	koud	met
3	geen	Venlowarenhuis	warme lucht	met
4	geen	Venlowarenhuis	warme lucht	met
5- 6	C.P.A.	modern	2 x 51 $\emptyset$ mm	met
7- 8	C.P.A.	modern	staande hetelucht kachels 100 Kcal	met
9-10-11	-	-	heteluchtverwarming (100 Kcal per m ²)	-
12	Methylbromide	Venlowarenhuis	Holland Heyting	met
13	Methylbromide	Venlowarenhuis	Holland Heyting	met
14-15	gestoomd 20/9 t/m 30/9		3 buizen $\emptyset$ 51 mm	
16-17		Venlo type	4 x 51	met
18	geen	Venlowarenhuis	Holland Heyting	met
19	geen	Venlowarenhuis	Holland Heyting	met
20		vaste kas	buisverwarming	met
21	Methylbromide	Venlo staal	vorstvrij (kachel + pijp)	met
22	Methylbromide	Venlo staal	vorstvrij (kachel + pijp)	met

TABEL 3. - Percentage planten met rand

Herh.nr.	Deci-Minor	Jar	Sonata
7-8	<u>2</u>	5	5
9-10-11	<u>5</u>	13	13
12	<u>0</u>	8	<u>0</u>
13	<u>0</u>	12	<u>0</u>
20	<u>20</u>	<u>20</u>	<u>20</u>
21	11	<u>0</u>	<u>0</u>
22	15	0,6	<u>0</u>
Gemiddeld	6,5 (8)	9,0 (2)	6,9 (5)

Droogrand: In 2 proeven kwam wat droogrand voor. De drie opgenomen rassen werden in vrijwel dezelfde mate door droogrand aangetast. In de gevoeligheid voor droogrand kwamen in deze proeven dus geen betrouwbare verschillen naar voren.

TABEL 4. - Aanslag (smeul of zwartrot)

Herh.nr.	Deci-Minor	Jar	Sonata
1-2	4	2	<u>5</u>
3	<u>8</u>	7	<u>8</u>
4	<u>8</u>	7	7
5-6	<u>3,5</u>	2	3
7-8	<u>4,5</u>	3	3
9-10-11	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
12	6	7	<u>8</u>
13	6	<u>7</u>	<u>7</u>
16-17	<u>8</u>	6	<u>8</u>
18	7,5	<u>8</u>	7,5
19	<u>8</u>	<u>8</u>	<u>8</u>
20	6	<u>8</u>	7
21	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
22	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
Gemiddeld	6,2 (14)	5,7 (9)	6,3 (13)

Toelichting: Een hoog cijfer betekent weinig aanslag.

't wit

In geen enkele proef trad 't wit op. De ziekte heeft dus de proefresultaten niet beïnvloed.

TABEL 5. - Onderkant krop

Herh.nr.	Deci-Minor	Jar	Sonata
1-2	goed	puntig (iets open)	plat (iets graterig)
3	goed	goed	goed
4	goed	goed	goed
5-6	plat	graterig	plat
7-8	iets graterig	graterig	graterig
9-10-11	goed	mooi	goed
12	goed	goed	goed
13	goed	goed	goed
16-17	graterig	graterig	iets graterig
18	goed	goed	goed
19	goed	goed	goed
20	graterig	goed	goed
21	6	6	7
22	7	6	8

TABEL 6. - Gemiddeld kropgewicht uitgedrukt in kg per 100 stuks

Herh.nr.	Deci-Minor	Jar	Sonata
1-2	15,0	10,4	<u>15,6</u>
3	<u>17,1</u>	12,9	16,0
4	<u>17,9</u>	15,2	14,3
5-6	<u>21,4</u>	18,4	20,2
7-8	<u>17,2</u>	14,8	16,8
9-10-11	<u>16,8</u>	13,8	15,3
12	18,3	18,3	<u>18,7</u>
13	19,8	16,5	<u>20,4</u>
14-15	13,4	12,9	<u>13,6</u>
16-17	<u>14,0</u>	11,0	<u>14,0</u>
18	<u>17,5</u>	17,0	17,4
19	<u>18,3</u>	15,0	17,2
20	13,0	<u>15,8</u>	15,0
21	24,7	<u>25,4</u>	23,8
22	24,1	<u>26,0</u>	25,3
Gemiddeld	17,4(13)	15,4(3)	17,0(8)

TABEL 7. - Gebruikswaarde

Herh.nr.	Deci-Minor	Jar	Sonata
1- 2	5	4	<u>6</u>
3	<u>8</u>	7	<u>8</u>
4	7	7	<u>8</u>
5- 6	<u>5</u>	3	4
7- 8	<u>3,5</u>	3	3
9-10-11	<u>8</u>	6	6
12	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
13	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
16-17	<u>7</u>	6	<u>7</u>
18	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
19	<u>7</u>	<u>7</u>	<u>7</u>
20	6	<u>8</u>	7
21	<u>7</u>	6,5	<u>7</u>
22	<u>7</u>	6,5	<u>7</u>
Gemiddeld	6,4 (16)	5,7 (5)	6,2 (12)

5. Bespreking van de rassen

Deci-Minor - Ontvangen van B.V. Rijk Zwaan, De Lier.

In enkele proeven trad wat rand op. De cijfers voor aanslag waren voor Deci-Minor en Sonata gelijk.

De bovenkant en de onderkant van de krop waren over het algemeen goed. Het gemiddeld kropgewicht was goed. Aan Deci-Minor werd 16 keer (mede) de voorkeur gegeven.

Een uitgebreide rasbeschrijving is te vinden in de Rassenlijst voor Groentegewassen[⊗])

Jar (Marty, voorheen B 289) - Ontvangen van B.V. C.W. Pannevis, Enkhuizen (Kwekersrecht aangevraagd).

Dit ras vertoont enige overeenkomst met Deci-Minor. De krop is meer gesloten. Er trad bij Jar meer rand op dan bij Deci-Minor. De gevoeligheid voor aanslag was wat groter dan bij Deci-Minor. De onderkant van de krop was op de meeste plaatsen goed, de bovenkant soms iets te gesloten. Het gemiddeld kropgewicht viel tegen, behalve bij de latere oogsten (maart). In de vroegst geoogste proeven heeft Jar niet aan de verwachtingen voldaan. In totaal werd aan Jar 5 keer (mede) de voorkeur gegeven.

Jar is onvatbaar voor de fysio's 1 t/m 4 van 't wit (*Bremia lactucae*) hetgeen aantrekkelijk is op plaatsen waar 't wit gevaar oplevert en de, zeldzame, 5e fysio nog niet voorkomt.

Sonata - Ontvangen van B.V. Rijk Zwaan, De Lier.

(Kwekersrecht verleend in 1972).

Vertoont vrij veel overeenkomst met Deci-Minor, maar bevat anthocyaan, waardoor het gewas bij koude en/of droogte wat rood kan verkleuren.

Sonata had ongeveer evenveel rand als Deci-Minor. De gevoeligheid voor aanslag was gelijk aan Deci-Minor.

De onderkant van de krop was iets graterig tot goed, de bovenkant was goed. Het gemiddeld kropgewicht was bijna gelijk aan dat van Deci-Minor. Sonata kreeg over het algemeen goede gebruikswaardcijfers; 12 keer werd aan Sonata (mede) de voorkeur gegeven.

⊗) De Rassenlijst voor Groentegewassen is verkrijgbaar bij het Proefstation voor de Groente- en Fruitteelt onder Glas, Zuidweg 38, Naaldwijk en bij het Instituut voor de Veredeling van Tuinbouwgewassen, Postbus 16 te Wageningen.